

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0516U000534

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-06-2016

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маркіна Тетяна Юріївна

2. Markina Tetiana Yuriivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 15-06-2016

Спеціальність за освітою: 7.04010201

Місце роботи здобувача: Харківський державний педагогічний університет ім.Г.С.Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул.Артема, 29, м. Харків, 61002,

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 08.051.04

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, 72, м. Дніпро, Дніпропетровський р-н., Дніпропетровська обл., 49010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський державний педагогічний університет ім.Г.С.Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул.Артема, 29, м. Харків, 61002,

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35.17

Тема дисертації:

1. Теоретичні основи підтримання гомеостазу штучних популяцій комах і способи управління їх станом.
2. Theoretical basis of homeostasis maintenance in artificial insect populations and control their condition.

Реферат:

1. Об'єкт - структурна організація штучних популяцій комах, їхні гомеостатичні властивості. Мета - теоретичне та експериментальне обґрунтування механізмів підтримання гомеостазу штучних популяцій комах, розробка способів оптимізації структурних параметрів культур і контролю якості біоматеріалу відповідно до цілей програм розведення. Методи - експериментальні, статистичні. Наведено результати багаторічних комплексних досліджень щодо прояву гомеостатичних властивостей у штучних популяціях комах при тривалому культивуванні на прикладі шовковичного шовкопряда (*Bombyx mori* L.), непарного шовкопряда (*Lymantria dispar* L.) та зернової молі (*Sitotroga cerealella* Oliv.). Встановлено, що штучні популяції зберігають різноякісність за основними структурними параметрами і демонструють прояв механізмів самозбереження під тиском відбору та стрес-факторів. Експериментально обґрунтовано правило прямої

залежності інтенсивності прояву таксисів комах від їх життєздатності і запропоновано новий підхід до контролю якості культур комах під час реалізації програм технічної ентомології. Розроблено методи оптимізації штучних популяцій з урахуванням механізмів підтримання популяційного гомеостазу за рахунок регулювання параметрів просторової, вікової, статевої, екологічної та генетичної структур культур комах, що дозволяють збільшити життєздатність та продуктивність біоматеріалу. Сфера - раціональне природокористування, шовківництво, технічна ентомологія, навчальний процес.

2. Object - the structural organization of the artificial insect populations, their homeostatic properties. The goal - a theoretical and experimental study of mechanisms for maintaining homeostasis of artificial insect populations to develop the methods to optimize the structural parameters of crops and quality control of biological material in accordance with the objectives of the breeding program. Methods - experimental, statistical. The results of long-term comprehensive research of homeostatic properties manifestation in artificial insect populations at prolonged cultivation on examples of silkworm (*Bombyx mori* L.), gypsy moth (*Lymantria dispar* L.) and grain moth (*Sitotroga cerealella* Oliv.) are presented. It was found, that artificial populations keep the diversity by the main structural parameters and manifest the expression of mechanisms for self-preservation under selection and stress factors pressure. The Rule of dependence of taxes manifestation on insect populations' viability was experimentally proved and new approach to their quality control at implementation of technical entomology programs was developed. The methods of optimization of artificial insect populations have been developed based on mechanisms of homeostasis maintenance through regulation of parameters of spatial, age, sexual, ecological and genetic structure of these populations. These methods give the possibility to increase viability and productivity of biomaterial. Application spheres are environmental management, silkworm breeding, entomology technical, educational process.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Злотін Аврам Зіновійович

2. Zlotin Avram Zinoviiovych

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сумароков Олександр Михайлович
2. Сумароков Олександр Михайлович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шабанов Дмитро Андрійович
2. Шабанов Дмитро Андрійович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федор'як Марія Михайлівна
2. Федор'як Марія Михайлівна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Пахомов Олександр Євгенійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Пахомов Олександр Євгенійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.